

Glóriás fejjel dél felé

2009 május 11. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [1](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Ünnep volt 1981. június 16-án a soproni Új utca egyik házának gyertyafénnyel megvilágított, nyirkos pincéjében: a régészek az utcaszinttől mintegy négy méterre megtalálták a római kori fórum nyugati szélét. Hamarosan a fórum egyik polgárházának az alapjaira is rábukkantak.

Az egykori praefurnium (fűtőhely, kamra) feletti kváderfal alatt I. Constantinus 330–333 között vert kis bronzpénze került elő, de mivel azt a helyiséget, amelynek egyik falára a házacska ráépült, még Gratianus alatt, a 370–380-as években is használták, az épület ennél is későbbi kell hogy legyen. A ház padlóját sóderalpra rakott, V–VI. századi falazótéglákkal burkolták. A részletekről így vall az ásatást vezető Gömöri János: „Amikor a téglákat letisztítottuk, hogy a rajtuk feltételezhető téglabélyegeket megvizsgáljuk, a ház közepén elhelyezett 46 x 31 centiméteres téglá középre karcolva 19 centiméter magas emberábrázolást fedeztem fel. A 12 nagyobb darabra repedt téglának egy része hiányzik, az ábrázolt glóriás alak azonban szinte teljes épségben megmaradt. A mindkét karját magasra emelt, oráns kéztartású szentet valószínűleg a még nyers téglába karcolták. A téglát úgy építették a padlóba, hogy a glóriás fej dél, az ábrázolt alak lába észak felé volt.

Hasonló korai keresztény téglarajzokat több helyen találtak már Pannóniában, főleg téglából épült sírokban. De ez a téglá egy VI. században elpusztult építmény feltárása közben került elő, annak a városnak az erődfalai között, amelynek püspökét Virgilius episcopus Scaravaciensis néven 572 és 579 között említik a gradói zsinat iratai.”

Scarbantia nem latin, hanem kelta eredetű név, s a bojoktól (kelta néptörzs) származik, akik a város első alapítói voltak. Bár soha nem volt táborhely, fontosságát a Carnuntumba (ma Alsó-Ausztria területén található romváros) menő fő útvonalnak köszönheti, amely itt ágazott el két irányba. (A másik Vindobona – Bécs – felé vezetett.) Azt is tudjuk, hogy a környéken 526 őszén jelentek meg a longobárdok első csapatai, és foglalták el a még lakható később római településeket, így Scarbantiát is. A tömegesen betelepülő longobárdok aztán magukba olvasztották az itt talált ariánus keresztény germán népcsoportokat. Ez a téglá bizonyítja rá, hogy Scarbantiában a VI. század közepe felé keresztények éltek.

Akkor még nem tudtam, de néhány nap elteltével kiderült, hogy nekem is fontos ez a lelet: ez volt az utolsó láncszem, amelynek a segítségével valóra vált egy régi tervem. Ennek a kis töredéknek köszönhetem, hogy egy közel százrésztes képes magyar múlttörténetet tudtam megszerkeszteni Boldog örökség címmel. Ez immár több mint egy évtizede volt. S hogy eddig még egyetlenegy rész sem jelent meg belőle, az nem változtat azon a tényen, hogy ez a téglá nem csupán egy töredéket jelent nekem.

Móser Zoltán, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD

A trianoni gyalátról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

